

Доктору медичних наук, професору Ніні Іванівні Смоляр — 75

У лютому відзначає ювілей унікальна жінка, з невичерпною енергією, працездатністю та життєвою мудрістю, приклад служіння науці, людям для багатьох поколінь, заслужений діяч науки і техніки України, кавалер «Ордену княгині Ольги» III ступеня, корифей дитячої стоматології — доктор медичних наук, професор Ніна Іванівна Смоляр.

Незважаючи на важке повоєнне дитинство, проведене на Чернігівщині, батьки зуміли посіяти зерна любові та поваги до навчання майбутньому професору, якими Ніна Іванівна щедро ділиться зі своїми учнями.

У 1960 р. Ніна Іванівна розпочала навчання у Львівському державному медичному інституті. Шлях у «велику науку» розпочався у студентському науковому гуртку кафедри терапевтичної стоматології, якою керувала одна із засновниць стоматологічного факультету ЛДМІ у 1959 р. проф. Любомира Антонівна Луцик. Вже через 3 роки після отримання диплому лікаря — у 1968 році, саме під її науковим керівництвом Ніна Іванівна, як перша аспірантка професора, успішно захистила кандидатську дисертацію «Вплив санації порожнини рота на перебіг ревматизму». Згодом захистила докторську дисертацію «Стан порожнини рота і стоматологічна профілактика у хворих на

ревматизм», відтак стала наймолодшою жінкою — доктором медичних наук серед стоматологів Радянського Союзу. Після організації у 1976 р. у Львові однієї із перших в СРСР кафедри стоматології дитячого віку, Ніна Іванівна працює саме в цьому науковому напрямку, в 1979 р. стає професором кафедри, а 1980-го очолює її. Понад 30 років Н.І. Смоляр очолювала кафедру стоматології дитячого віку ЛНМУ ім. Данила Галицького. У тісній співпраці з головним дитячим стоматологом СРСР проф. Т.Ф. Виноградовою, доклала всіх зусиль до становлення нової галузі стоматології — стоматології дитячого віку як складової частини практичної стоматології та наукової галузі. Професора багаторазово обирали членом правління Асоціації стоматологів України, головою Асоціації стоматологів Львівщини, членом редколегій провідних стоматологічних видань, головним редактором Всеукраїнського збірника «Стоматологічні новини». Ніна Іванівна — ініціатор видання єдиного в Україні журналу «Профілактична та дитяча стоматологія».

Як прогресивний та далекоглядний науковець Н.І. Смоляр для вирішення проблеми впливу техногенного забруднення довкілля на здоров'я дітей зуміла залучити до співпраці ще понад 20 років тому науковців із Бельгії, США, Швейцарії, Німеччини. У 90-х роках ХХ ст., не залишившись байдужою до уражених флюорозом та гіпоплазією зубів дітей внаслідок техногенної катастрофи на Львівщині, її зусиллями у стислі терміни

було встановлено та науково обґрунтовано причини масового ураження дітей та розроблено ексклюзивні методики лікувально-профілактичних заходів. За організацію рятівних заходів вдячна громада відзначила Ніну Іванівну званням «Почесний громадянин м. Соснівки». Особливою гордістю, віддзеркаленням життєвих принципів та продовжувачем ідей Ніни Іванівни є донька Ельвіра Безвушко — завідувач кафедри ортодонції ЛНМУ ім. Данила Галицького, д.мед.н., професор. Якою б успішною не була б жінка, але не менш важлива у її житті і турботлива сім'я. Впродовж усіх років її підтримує, розуміє і тішиться досягненнями коханий чоловік — Валентин Степанович.

Нам поталанило мати доброго Вчителя у житті! Спілкування з Ніною Іванівною викликає захоплення — завжди із сучасними поглядами та прогресивними ідеями, оптимістична, молода душею, мимоволі заряджає своєю енергією, з її кабінету завжди виходиш окрилений новими знаннями та думками! І цей ювілей є ще одним приводом, щоб згадати... сказати — дякую, Ніно Іванівно, за те, що Ви є, що ми можемо прийти до Вас як за науковою порадою, так і на душевну розмову, за притаманну Вам небайдужість до проблем кожного. Нехай вдячність кожного учня, пацієнта, колеги та рідних зігріє Вашу душу, надасть здоров'я, сили, енергії для нових звершень.

*Колектив кафедри ортодонції
ЛНМУ ім. Данила Галицького*

До ювілею професора Ніни Іванівни Смоляр

Свій прекрасний ювілей відзначає Ніна Іванівна Смоляр — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, заслужений професор ЛНМУ ім. Данила Галицького, почесний професор ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», багатолітній завідувач кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ ім. Данила Галицького (1980–2012 рр.), очільник Львівської наукової школи стоматології дитячого віку та провідний діяч у цій галузі вітчизняної медицини, віце-президент Асоціації профілактичної та дитячої стоматології України, головний редактор численних фахових журналів. Їй відзначено Об'єднаною конвенцією з питань культури США «Міжнародним призом миру» за видатні особисті досягнення (2005).

Життєвий шлях Ніни Іванівни був непростим, але жага знань впевнено вела до обраної мети. Невдовзі вчорашня студентка стає кандидатом медичних наук. Вже тоді на підставі отриманих результатів наукових досліджень у молодого науковця визріло переконання, що вплив будь-якої фонові патології на зубощелепну систему значною мірою залежить від того, як була закладена, сформована і надалі розвивалась ця система у дитячому віці. Тобто, провідною в стоматології повинна бути стоматологія дитячого віку! Такого далекоглядного висновку дійшла Ніна Смоляр ще за багато років до зародження стоматології дитячого віку, як окремої галузі стоматології. Коли у 1976 р. у ЛДМІ під керівництвом проф. Любомири Антонівни Луцик була організована кафедра стоматології дитячого віку — одна із перших в СРСР, Ніна Іванівна обрала саме цей напрям у подальшій науковій діяльності.

Н.І. Смоляр стала одним із провідних дитячих стоматологів-науковців у СРСР, членом методичної комісії МОЗ СРСР, очолювала Державні екзаменаційні комісії в різних медичних ВНЗ країни, була делегатом усіх з'їздів стоматологів. Багаторазово обиралась членом правління Асоціації стоматологів України та головою Асоціації стоматологів Львівщини. Під її керівництвом Асоціація стоматологів Львівщини стала справжнім координатором зусиль науковців та практичних лікарів, у т.ч. і

приватно практикуючих, спрямованих на надання якісної та доступної стоматологічної допомоги населенню.

Сьогодні проф. Ніна Іванівна Смоляр — один із лідерів вітчизняної дитячої стоматології, засновник сучасної львівської наукової школи цієї галузі медицини, яка визнана не лише в Україні, а й в цілому світі. Науковий доробок очолюваної нею кафедри високо оцінений на міжнародних конгресах стоматологів у Німеччині, Австрії, Швеції, Франції, Канаді, Ізраїлі, Білорусі, Польщі, Росії. Кафедра тісно співпрацює з багатьма провідними відомими науковими установами, зокрема із Альбертським університетом в Канаді, університетом Ерлангена в Німеччині, Познанською медичною академією в Польщі, Московським стоматологічним університетом у Росії. Разом із білоруськими колегами ведеться співпраця за чорнобильськими програмами. Кафедрою проводяться фундаментальні дослідження особливостей клініки, лікування та профілактики стоматологічних захворювань у дітей — найвразливішої категорії населення із несформованою імунною системою в умовах порушеної екобезпеки та з урахуванням наявної фонові патології, несприятливих екобіологічних та соціальних факторів. Ніна Іванівна та її співробітники беруть активну участь у вітчизняних, зарубіжних і міжнародних наукових конференціях, де ними представлено понад 100 доповідей. Під її керівництвом виконані та успіш-

но захищені численні дисертації, опубліковано сотні наукових праць у вітчизняних та зарубіжних виданнях, написано та видано десятки підручників, навчальних посібників та монографій, отримано десятки патентів на винаходи. Слід відзначити доволі високий індекс цитування наукових праць, в т.ч. у світовій науковій літературі. Під науковою редакцією проф. Н.І. Смоляр в Україні перекладено та видано декілька монографій зі стоматології відомих у світі авторів. Чимало її дисертантів стали відомими науковцями, очолюють кафедри у медичних ВНЗ України.

Ювілярка далекоглядно турбується про підготовку нових наукових кадрів, про прищеплення молодим лікарям зацікавлення до наукових досліджень, уміння працювати з науковою літературою. За її ініціативи для заохочення студентів стоматологічних факультетів медичних університетів України та зарубіжних ВНЗ до кращого освоєння мануальних навичок вже 15 років проводиться Всеукраїнський конкурс «Фахівець».

З нагоди ювілею стоматологічна громадськість, численні колеги та учні сердечно зичать професору Ніні Іванівні Смоляр міцного здоров'я на многії літа, творчої наснаги для подальших здобутків у її жертвовній праці задля підростаючого покоління — майбутнього нашої нації.

*Колектив кафедри
стоматології дитячого віку
ЛНМУ ім. Данила Галицького*